

A.2. Opatření pro větší bezpečnost cyklistů

Přeložil: Ing. Petr Pokorný (Centrum dopravního výzkumu Brno), únor 2006

Nejdůležitějším bodem v zajišťování bezpečnosti cyklistiky je:

- snížení počtu nehod cyklistů s potenciálními objekty srážky – pomocí změn podoby infrastruktury;
- snížení nebezpečí plynoucího z těchto srážek za pomoci:
 - infrastrukturálních opatření,
 - stanovení pravidel chování pro cyklisty a/nebo subjekty srážky, či jiných způsobů vedoucích k ovlivnění chování.

Kromě toho je důležité zmínit také údržbu jízdního kola, která může přispět k jeho větší:

- viditelnosti,
- ovladatelnosti,
- ochraně proti zranění.

Ochrana proti zranění může být dosažena také jinými prostředky, například nošením cyklistické helmy.

Infrastruktura: zamezení srážek, zaručení jejich větší bezpečnosti

Důležitým způsobem redukce rizika hrozícího cyklistům je zaručení bezpečnější infrastruktury pomocí:

- opatření, která zaručí maximální možné oddělení cyklistické dopravy od dopravy motorových vozidel;
- opatření, která zaručí kontrolu rychlosti motorových vozidel v situacích, v nichž dochází k setkávání cyklistů a motoristů.

Budování cyklostezek vede ke snížení počtu nehod jízdních kol na úsecích mezi křižovatkami, počet nehod na samotných křižovatkách však v jejich důsledku většinou narůstá. To platí především na silnicích s jednostranou obousměrnou cyklistickou stezkou.

"Průvodce designem pro cyklistice vstřícnou infrastrukturu" (Design guide for a cyclist-friendly infrastructure) vydaný institucí CROW obsahuje požadavky a doporučení týkající se návrhů opatření pro cyklisty

Těmito opatřeními jsou:

1. nejvyšší rychlost 30 km/h v rezidenčních ulicích, se zavedením opatření na snížení rychlosti,
2. nejvyšší rychlost 60 km/h na silnicích mimo město, se zavedením opatření na snížení rychlosti,
3. pravidlo přednosti v jízdě pro cyklisty přijíždějící zprava,
4. regulace pravidla přednosti v jízdě na všech křižovatkách vně dopravně zklidněných oblastí,
5. sjednocení práva přednosti v jízdě na okružních křižovatkách,
6. povinnost mopedů užívat ve městech vozovku namísto cyklostezky.

Vzdělávání, především v rámci školní docházky

Odměnou za bezpečnost cyklistů na silnici je:

- změna chování motoristů k cyklistům (prostřednictvím výuky v autoškolách, informačních kampaní);
- změna chování cyklistů.

Chování cyklistů může být změněno kvalitnější výukou dopravní výchovy, která se bude ve svých obsazích soustředit na odpovídající věkové skupiny. V praxi je to pravidlem zřídka, s výjimkou dopravní výchovy orientované na děti na prvním stupni základních škol.

Cyklistické helmy: přijaté pouze u malých dětí

Nošení cyklistické helmy napomáhá prevenci vážných zranění, především u dětí mladšího věku a závodních cyklistů.

Stav jízdního kola

Studie jízdních kol umístěných v držácích na kola ukázala, že jízdní kola jsou často ve špatném technickém stavu ([van Kampen 1993](#)).

závada	%
nefunkční světlo	30
poškozené brzdy	10
poškozený rám	10

Je obtížné objektivně stanovit faktory, které by vyjádřily vliv těchto defektů na dopravní nehodovost. Cyklisté zúčastnění v nehodách učinili následující odhad:

Odpovědi dotazovaných cyklistů ošetřených nebo přijatých k ošetření v nemocnici (1995 a 1996).

věk	% zavinění díky závadě na jízdním kole
< 12 let	4
>= 12 let	7

Stejný průzkum také ukázal, že:

- tři čtvrtiny spolujezdců mladších dvanácti let strčilo nohu do drátů kola,
- 14 % zraněných cyklistů ve věku 12 let a více zmínilo špatný stav vozovky jako příčinu dopravní nehody.